

The Study of Cultural Tourism Potentiality: Case of the Songkhla Old Town, Songkhla Province

Prapaporn Yangprayong^{1*} and Sasithorn Suwanrat²

^{1,2} Faculty of Management Sciences, Songkhla Rajabhat University

*Corresponding Author, E-mail: prapaporn.ya@skru.ac.th

87

Abstract

The purposes of this study were 1) to evaluate Thai tourists' satisfaction towards visiting the Songkhla old town, and 2) to analyze the potential factors of cultural tourism in the Songkhla old town, Songkhla Province. By the mixed method, quantitative and qualitative research methods were applied. Quantitative research consisted of four hundred Thai tourists selected by accidental sampling. Data on measures of Thai tourist satisfaction were collected by using the questionnaire analyzed by the statistical computer program to find the arithmetic means and standard deviation. Qualitative research consisted of non-participant observation and in-depth interview techniques applied for SWOT analysis of the potential factors of cultural tourism

ปีที่ 27
ฉบับที่ 3
ก.ย.
-
ส.ค.
2564

in the Songkhla old town, Songkhla Province. The study found that, 1) overall, Thai tourists' satisfaction towards visiting the Songkhla old town, Songkhla Province, was at a moderate level ($\bar{X}=3.34$), and 2) the potential factors of cultural tourism in the Songkhla old town were found to have strengths in terms of location and being culturally diverse while the weak points were pricings of goods and services that did not reflect their real cost; and found to have opportunity in trending in cultural tourism with government tourism promotion policies when the obstacle was economic slowdown.

Keywords: Cultural Tourism, Potentiality, Songkhla Old Town

การศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม: กรณีศึกษาย่านเมืองเก่า จังหวัดสงขลา

ประภาพร ยางประยงค์^{1*} และ ศศิธร สุวรรณรัตน์²

^{1, 2} คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

*Corresponding Author, E-mail: prapaporn.ya@skru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์คือ 1) ประเมินความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่า จังหวัดสงขลา และ 2) วิเคราะห์ศักยภาพในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่า จังหวัดสงขลา ใช้การวิจัยแบบผสมผสานวิธี การวิจัยเชิงปริมาณมีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 ราย ด้วยการสุ่มแบบบังเอิญ เครื่องมือเป็นแบบสอบถามปลายปิด สถิติในการวิเคราะห์คือ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพใช้เทคนิคการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วมและการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลหลัก ซึ่งเป็นผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่า จังหวัดสงขลา จำนวน 13 ราย เลือกแบบเจาะจงเพื่อวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่า จังหวัดสงขลา ผลการศึกษาพบว่า 1) ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยในภาพรวมอยู่ที่ระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.34$) และ 2) ศักยภาพของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

ย่านเมืองเก่า จังหวัดสงขลา พบว่า จุดแข็งด้านพื้นที่คือ มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม ด้านจุดอ่อนคือ การตั้งราคาสินค้าและบริการที่ไม่สะท้อนต้นทุนที่แท้จริง ด้านโอกาสคือ กระแสความนิยมในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวของภาครัฐ และด้านอุปสรรคคือ ภาวะเศรษฐกิจชะลอตัว

คำสำคัญ: การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ย่านเมืองเก่าสงขลา ศักยภาพ

บทนำ

ยุทธศาสตร์ 20 ปีของประเทศไทยอยู่ภายใต้คำขวัญว่า “นโยบายรัฐบาล หลักการประชารัฐ” โดยในการบริหารระดับท้องถิ่นของจังหวัดสงขลาได้สร้างความสอดคล้องด้วยการมีกลยุทธ์ที่อยู่ภายใต้ปฏิบัติการ “เดินทางสงขลาเดินทางประเทศไทย” และภายใต้คำขวัญว่า “เดินทางสงขลา เดินทางมหาสนุก” ซึ่งให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวและกระจายรายได้สู่ชุมชน โดยกำหนดยุทธศาสตร์ที่ 1 คือ การพัฒนาภาคเกษตร อุตสาหกรรม การค้า การลงทุน การท่องเที่ยวและบริการซึ่งมีปฏิบัติการสอดคล้องกับกลยุทธ์ที่ 4 คือ พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและเชิงธุรกิจ (Songkhla Provincial Integrated Administrative Committee, 2016) ในปัจจุบันการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเป็นที่ต้องการเพิ่มมากขึ้นและนำมาเป็นทรัพยากรสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจ (Ratanasuwongchai, 2011)

จังหวัดสงขลาเป็นเมืองมรดกทางวัฒนธรรมที่มีความเก่าแก่ทางประวัติศาสตร์ยาวนานมากกว่า 100 ปี โดยมีลักษณะเป็นเมืองเก่าที่มีเสน่ห์มีชีวิตชีวา (Living Heritage) และมีเอกลักษณ์ นอกจากนั้นในการเดินทางท่องเที่ยวมีความสะดวกทั้งทางถนน รถไฟ และการบินสำหรับสถานที่ท่องเที่ยวย่านเมืองเก่า จังหวัดสงขลา ได้ขึ้นทะเบียนเป็นเมืองเก่าที่มีความสำคัญต่อความเป็นมาของชาติ 1 ใน 10 เมืองของประเทศไทย โดยในปี พ.ศ. 2553 ได้รับการจัดเข้าสู่การเป็นเมืองเก่าประเภทที่ 1 เพราะมีการบร่ร่อยกำแพงเมืองโบราณและมีหลักฐานประวัติศาสตร์ของการตั้งถิ่นฐานในช่วงต้นกรุงรัตนโกสินทร์ นอกจากนั้นสงขลายังเป็นเมืองท่าและเป็นเมืองศูนย์กลางของการเดินทางทางทะเลโดยมีที่ตั้งอยู่บนที่ราบปลายแหลมทรายของทะเลสาบสงขลา และขนานด้วยทะเลอ่าวไทย ย่านเมืองเก่าเป็นเมืองที่มีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมโดยมีความหลากหลายทางชาติพันธุ์คือ พุทธ จีน และมุสลิม อยู่ร่วมกันอย่างสนิทสนมกลมเกลียวเป็นหนึ่งเดียวกัน การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

ย่านเมืองเก่า จังหวัดสงขลา มีรูปแบบเป็นการเที่ยวชมสถานที่ ชมวิถีชีวิตความเป็นอยู่อย่างเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมในอดีต ชมคุณค่าทางประวัติศาสตร์ของสถานที่ รวมถึงการศึกษาองค์ความรู้และเข้าใจความเป็นมาของอาคารบ้านที่อยู่อาศัยในอดีตที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ ซึ่งปัจจุบันมีผู้ประกอบการในชุมชนย่านเมืองเก่า จังหวัดสงขลา สามารถสร้างอาชีพและเพิ่มรายได้ให้ตนเองและให้ท้องถิ่น (Tuntisearannee, Putsukee, Tepsongkorh, & Siriphanich, 2017)

ยุทธศาสตร์และกลยุทธ์การท่องเที่ยวของจังหวัดมีเป้าหมายให้สงขลาเป็นจุดหมายปลายทางของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและนานาชาติ ซึ่งศักยภาพของทรัพยากรเชิงวัฒนธรรมในย่านเมืองเก่า จะส่งผลให้เกิดการผลักดันในการเป็นเมืองสร้างสรรค์ (Creative City) โดยเครือข่ายเมืองสร้างสรรค์ของยูเนสโก (Prince of Songkla University, 2021)

การศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่า จังหวัดสงขลา จะเป็นการวิเคราะห์เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้เป็นแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่า จังหวัดสงขลา ที่เหมาะสมกับศักยภาพการรองรับ (Carrying Capacity) โดย Songkhla Provincial Integrated Administrative Committee (2021) ได้กล่าวว่า การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่า จังหวัดสงขลา ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวเพราะความโดดเด่นด้านพหุวัฒนธรรม โดยมีสถาปัตยกรรมด้านศาสนสถานทั้งวัดไทย ศาลเจ้าจีน และมีมัสยิด ซึ่งแสดงดังภาพ 1-4

ภาพ 1 แหล่งท่องเที่ยวสามวัฒนธรรมย่านเมืองเก่า จังหวัดสงขลา

ภาพ 2

ภาพ 3

ภาพ 4

ภาพ 2-4 ศาสนสถานแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมหลายหลากทางชาติพันธุ์:
พุทธ จีน และมุสลิม
ที่มา: ภาพ 1-4 ถ่ายภาพโดยผู้เขียน วันที่ 1 มีนาคม 2563

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อประเมินความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่า จังหวัดสงขลา
2. เพื่อวิเคราะห์ศักยภาพในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่า จังหวัดสงขลา

การทบทวนวรรณกรรม

การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่า จังหวัดสงขลา มีแหล่งทางวัฒนธรรมเชิงประวัติศาสตร์ที่มีรูปแบบเพื่อความเพลิดเพลิน สร้างความรู้ความเข้าใจในทางประวัติศาสตร์และโบราณคดีของท้องถิ่นที่มีความหลากหลายของสถาปัตยกรรม อาคาร จิตรกรรมฝาผนัง ศาลหลักเมือง วัฒนธรรมอาหารพื้นบ้าน โดยองค์ประกอบการท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวชาวไทย ได้แก่ 1) หับ โห่ หิ้น หรือโรงสีแดง 2) บ้านนครใน 3) ศาลเจ้าพ่อหลักเมืองสงขลา และศาลเจ้าพ่อกวนอู 4) อาคารโบราณ ได้แก่สถาปัตยกรรมจีน สถาปัตยกรรมชิโน-โปรตุกีส สถาปัตยกรรมผสม และสถาปัตยกรรมร่วมสมัย 5) วิถีชีวิตความเป็นอยู่ 6) รูปภาพบนกำแพงและสตรีทอาร์ต (Street Art) และ 7) อาหารที่หลากหลายทั้งไทย จีน และมุสลิม รวมไปถึงของฝากพื้นเมือง (Tuntisearannee, Putsukee, Tepsongkorh, & Siriphanich, 2017; Kaewsiya, 2014)

แนวคิดภาพลักษณ์องค์ประกอบการท่องเที่ยว แบ่งเป็น 5 ประเภท หรือ 5A's ของ Dickman (1996 as cited in Yangprayong, Sungnoi, & Wattanapruk, 2019) คือ 1) สิ่งดึงดูดใจ (Attractions) ได้แก่ ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ และทางวัฒนธรรม 2) การเดินทางเข้าถึง (Accessibility) ได้แก่ ระยะทางไม่ไกลจากที่พัก การคมนาคมเข้าถึงสะดวก 3) สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) ได้แก่ ความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว ร้านอาหาร ร้านค้า ร้านขายของที่ระลึก 4) ที่พัก (Accommodation) ได้แก่ ที่พักประเภทต่าง ๆ เช่น โรงแรม เกสต์เฮาส์ และ 5) การตระหนัก (Awareness) หรือกิจกรรมการท่องเที่ยว (Activities) ได้แก่ ความต้องการส่วนบุคคลในการท่องเที่ยว คณะผู้วิจัยนำมาใช้ประเมินความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่า จังหวัดสงขลา ในประเด็นสำคัญคือ สถานที่และการเข้าถึงสิ่งอำนวยความสะดวก

ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและทางวัฒนธรรม วัฒนธรรม และวิถีชีวิต ราคาสินค้าและบริการ และความต้องการส่วนบุคคล รวม ประเด็นย่อยทั้งหมด 16 ประเด็น

แนวคิดการศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวแบ่งเป็น 4 ด้าน คือ ด้านพื้นที่ ด้านการจัดการ ด้านกิจกรรม และด้านองค์กร (Ungjarean & Ungjarean, 2017; Chantrakun & Sungruksa, 2013 as cited in Yangprayong, Wattanapruk, & Sungnoi, 2021) คณะผู้วิจัยนำมาใช้ประกอบการศึกษาเชิงคุณภาพเกี่ยวกับศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่า จังหวัดสงขลา โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

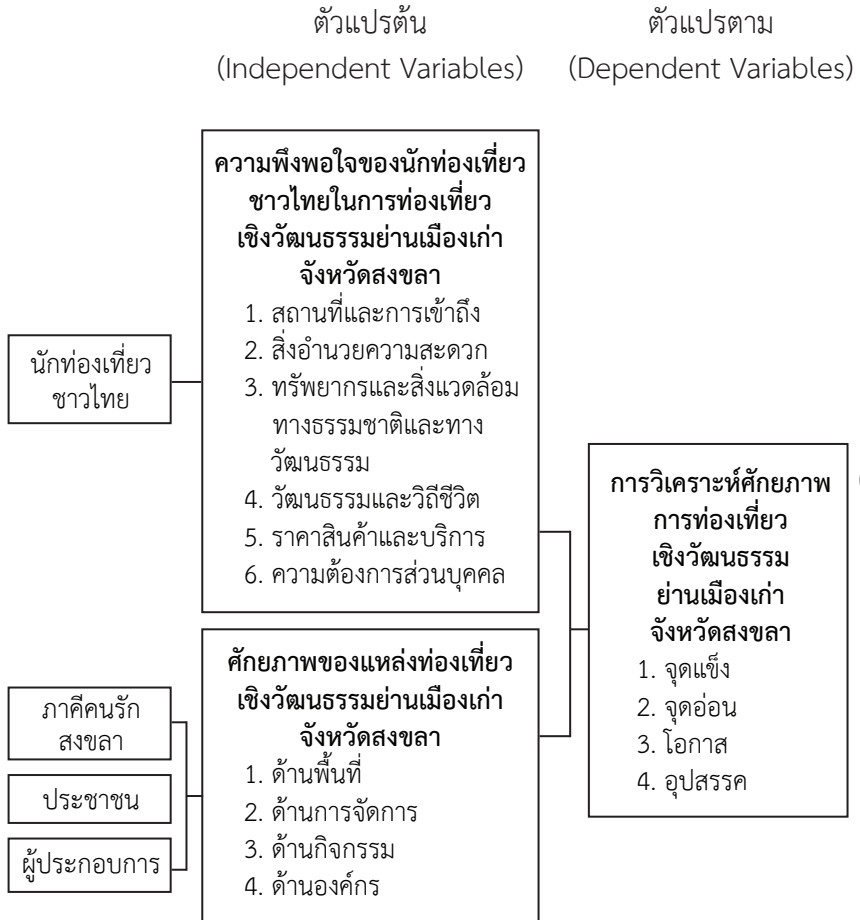
แนวคิดการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT Analysis) เป็นการวิเคราะห์ 4 ประเด็น คือ จุดแข็ง (Strengths: S) เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยภายในที่เป็นข้อได้เปรียบ หรือจุดเด่นที่ควรนำมาใช้ในการพัฒนาและควรดำรงไว้เพื่อการเสริมสร้างความเข้มแข็ง ส่วน จุดอ่อน (Weaknesses: W) เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยภายในองค์กรที่เป็นจุดด้อย ซึ่งเป็นข้อเสียเปรียบที่ควรปรับปรุงให้ดีขึ้นหรือจัดให้หมดไป เพื่อจะเกิดเป็นประโยชน์ สำหรับโอกาส (Opportunities: O) เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกที่สามารถส่งผลกระทบต่อประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อม และสามารถนำข้อดีมาเสริมสร้างความเข้มแข็งได้ในทางตรงกันข้าม อุปสรรค (Threats: T) จะต้องหลีกเลี่ยง หรือปรับสภาพให้มีความแข็งแกร่ง เพื่อเผชิญกับแรงกระทบดังกล่าว (Meemak, Samerchai, & Pitiruek, 2009 as cited in Yangprayong, 2021)

การวิเคราะห์ศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่า จังหวัดสงขลา โดยพิจารณา 2 ประเด็น จากแนวคิดสำคัญข้างต้นคือ 1) การประเมินความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่า จังหวัดสงขลา รวม 16 ประเด็น และ 2) ศึกษาศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่า จังหวัดสงขลา

รวม 4 ด้าน เพื่อวิเคราะห์ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่า จังหวัดสงขลา ทั้ง 4 ประเด็น คือ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค โดยแสดงได้ตามกรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดการวิจัย

คณะผู้วิจัยได้สังเคราะห์กรอบแนวคิดที่ได้จากการบูรณาการและเชื่อมโยงประเด็นที่มีผู้ศึกษามาแล้ว ประกอบด้วยตัวแปรต้นและตัวแปรตามดังนี้ ตัวแปรต้นมี 2 ประเด็นคือ 1) ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่า จังหวัดสงขลา และ 2) ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่า จังหวัดสงขลา และตัวแปรตามคือ ศักยภาพหรือขีดความสามารถในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่า จังหวัดสงขลา ดังแสดงในภาพ 5

ภาพ 5 กรอบแนวคิดการวิจัย

ที่มา: Kenaphoom, (2019); Ungjarean and Na Talang (2017); Chantrakun and Sungruksa (2013) as cited in Yangprayong, Sungnoi, and Wattanapruk (2019)

วิธีการวิจัย

การวิจัยเป็นแบบผสมผสาน (Mixed-method Research) ประกอบด้วยการศึกษา 2 รูปแบบ คือ การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) วิธีการวิจัยมีเนื้อหา 3 ประเด็น คือ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือ และการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 การวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่า จังหวัดสงขลา โดยประชากรเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่า จังหวัดสงขลา ซึ่งไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยการคำนวณจากสูตร Cochran (Srisa-ard, 2013)

$$n = \frac{P(1-P)(Z)^2}{e^2} = 380$$

เมื่อ n คือ ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

P คือ สัดส่วนของประชากรที่จะสุ่ม มีค่าเท่ากับร้อยละ 99

Z คือ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 มีค่าเท่ากับ 1.96

e คือ สัดส่วนความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดได้ มีค่าเท่ากับ .01

ผลจากการคำนวณกลุ่มตัวอย่างได้นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่าจังหวัดสงขลาจำนวน 380 ราย การสุ่มตัวอย่างเป็นแบบไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Nonprobability Sampling) และเลือกตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) โดยคณะผู้วิจัยเก็บตัวอย่างเพิ่มขึ้น รวมจำนวน 400 ราย

1.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษาศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่า จังหวัดสงขลา มีผู้ให้ข้อมูลหลักจำนวน 13 ราย (Sopajaree, 2021) ซึ่งเป็นผู้ที่มีส่วนได้เสียในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

ย่านเมืองเก่า จังหวัดสงขลา โดยเป็นการเลือกแบบเจาะจง ได้แก่ ภาคี
คนรักสงขลาจำนวน 1 ราย ประชาชนจำนวน 2 ราย และผู้ประกอบการ
ในพื้นที่จำนวน 10 ราย

2. เครื่องมือการวิจัย

2.1 การวิจัยเชิงปริมาณ มีเครื่องมือคือ แบบสอบถามการวิจัย
(Research Questionnaire) ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายปิด
(Closed-end Question) มีคำตอบให้เลือกตอบ (Multiple-choice
Question) ผลการวิเคราะห์คุณภาพของแบบสอบถามโดยการวัด
ความเที่ยงตรง (Test Validity) ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง
ข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Item Objective Congruence Index:
IOC) เท่ากับ .897 และการหาความเชื่อมั่น (Test Reliability) ซึ่งมี
ค่าสัมประสิทธิ์ Cronbach's Alpha เท่ากับ .739

แบบสอบถามความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการ
ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ย่านเมืองเก่า จังหวัดสงขลา มี 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1
ข้อมูลทางประชากรศาสตร์ของนักท่องเที่ยว และส่วนที่ 2 ความพึงพอใจ
ของนักท่องเที่ยว

2.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้เทคนิคการสัมภาษณ์แบบไม่เป็น
ทางการ (Informal Interview) มีเครื่องมือคือ การสังเกตแบบไม่มี
ส่วนร่วม (Non-participant Observation) และการสัมภาษณ์เชิงลึก
(In-depth Interview) โดยใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-
interview Structured) ที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับกรอบแนวคิดและ
วัตถุประสงค์ในการวิจัย เพื่อสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักจำนวน 13 ราย
โดยคณะผู้วิจัยที่ผ่านการอบรมหลักสูตรจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
(Human Research Ethics) เป็นผู้ทำหน้าที่สัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูล
ตามวัตถุประสงค์ของตัวแปรหลัก 4 ด้าน คือ ด้านพื้นที่ ด้านการจัดการ
ด้านกิจกรรม และด้านองค์กร

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 การวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูล และใช้สถิติคือ ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean: $\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.)

3.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการประมวลผลด้วยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) และการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค

ผลการวิจัย

1. การประเมินความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่า จังหวัดสงขลา

ผลประเมินแบ่งเป็น 6 ด้าน มีประเด็นย่อยรวมทั้งสิ้น 16 ประเด็น ดังนี้

1.1 สถานที่และการเข้าถึงมี 2 ประเด็นคือ ระยะทางไม่ไกลจากที่พัก และการคมนาคมเข้าถึงสะดวก พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความพึงพอใจระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.05 และ 3.04 ตามลำดับ

1.2 สิ่งอำนวยความสะดวกมี 2 ประเด็นคือ ความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกให้นักท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความพึงพอใจระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.13 และ 3.06 ตามลำดับ

1.3 ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและทางวัฒนธรรม มี 1 ประเด็นคือความสวยงามและบรรยากาศดี พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความพึงพอใจในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.88

1.4 วัฒนธรรมและวิถีชีวิตของผู้คนมี 4 ประเด็นคือ กิจกรรมการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญทางวัฒนธรรม คนในพื้นที่มีความเป็นมิตรและอัธยาศัยดี และกิจกรรมการ

ท่องเที่ยวมีความหลากหลาย ได้แก่ ชมพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน ถ่ายรูปกับจิตรกรรมฝาผนัง และชมวิถีการดำเนินชีวิตของคนสมัยก่อน พบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยมีความพึงพอใจในระดับปานกลางถึงระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50, 3.31, 3.34 และ 3.63 ตามลำดับ

1.5 สินค้าและบริการมี 3 ประเด็นคือ ราคามีความเหมาะสม ยุติธรรม มีการจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่มสะอาดและรสชาติดี และจำหน่ายสินค้าของที่ระลึกมีราคาเหมาะสมยุติธรรม พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.81, 2.68 และ 2.77 ตามลำดับ

1.6 ความต้องการส่วนบุคคลมี 4 ประเด็นคือ หลีกหนีความวุ่นวายจากสังคม เพิ่มประสบการณ์และเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ใช้เวลาร่วมกับครอบครัว เพื่อน หรือคนรัก และสัมผัสวิถีชีวิตและบรรยากาศที่แปลกใหม่ ไม่ซ้ำกับที่อื่น พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความพึงพอใจในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91, 3.80, 3.84 และ 3.74 ตามลำดับ

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่า จังหวัดสงขลา จากการประเมินศักยภาพทั้ง 6 ด้าน 16 ประเด็นย่อย พบว่า นักท่องเที่ยวมีระดับความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ที่ระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.34 ดังตาราง 1

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลการประเมิน
ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการท่องเที่ยว
เชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่า จังหวัดสงขลา (n=400)

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. สถานที่และการเข้าถึง			
1.1 ระยะทางไม่ไกลจากที่พัก	3.05	1.10	ปานกลาง
1.2 การคมนาคมเข้าถึงสะดวก	3.04	1.13	ปานกลาง
2. สิ่งอำนวยความสะดวก			
2.1 ความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว	3.13	1.17	ปานกลาง
2.2 สิ่งอำนวยความสะดวกให้นักท่องเที่ยว	3.06	1.17	ปานกลาง
3. ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ และทางวัฒนธรรม			
3.1 ความสวยงามและบรรยากาศดี	3.88	0.97	มาก
4. วัฒนธรรมและวิถีชีวิตของผู้คน			
4.1 กิจกรรมการท่องเที่ยวสอดคล้องกับวิถีชีวิต	3.50	1.22	มาก
4.2 สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญทางวัฒนธรรม	3.31	1.14	ปานกลาง
4.3 คนในพื้นที่ความเป็นมิตรและมีอัธยาศัยดี	3.34	1.17	ปานกลาง
4.4 กิจกรรมการท่องเที่ยวมีความหลากหลาย	3.63	1.21	มาก
5. สินค้าและบริการ			
5.1 ราคามีความเหมาะสมยุติธรรม	2.81	1.31	ปานกลาง
5.2 มีการจำหน่ายอาหารเครื่องดื่มสะอาด รสชาติดี	2.68	1.24	ปานกลาง
5.3 จำหน่ายของที่ระลึกมีราคาเหมาะสมยุติธรรม	2.77	1.26	ปานกลาง
6. ความต้องการส่วนบุคคล			
6.1 หลีกหนีความวุ่นวายจากสังคม	3.91	1.06	มาก
6.2 เพิ่มประสบการณ์และเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ	3.80	1.06	มาก
6.3 ใช้เวลาร่วมกับครอบครัว เพื่อน หรือคนรัก	3.84	1.09	มาก
6.4 เห็นวิถีชีวิตและบรรยากาศที่แปลกใหม่ ไม่ซ้ำกับที่อื่น	3.74	1.10	มาก
ภาพรวม	3.34	1.15	ปานกลาง

2. การวิเคราะห์ศักยภาพในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่า จังหวัดสงขลา ผลการวิเคราะห์สังเคราะห์เชิงเนื้อหาและวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค รายละเอียดดังตาราง 2

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ย่านเมืองเก่า จังหวัดสงขลา

จุดแข็ง (S: Strengths)

1. ด้านพื้นที่ (S1): มีความสวยงาม มีความสงบในการอยู่ร่วมกันของสาม วัฒนธรรมอย่างสันติสุข และแหล่งที่ตั้งมีความสะดวกในการท่องเที่ยว
2. ด้านการจัดการ (S2): มีการผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย ตรงตามความต้องการของนักท่องเที่ยว
3. ด้านกิจกรรม (S3): ภาครัฐสนับสนุนงบประมาณการจัดกิจกรรมการ ท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่องตลอดทั้งปี
4. ด้านองค์กร (S4): หน่วยงานภาครัฐระดับท้องถิ่นมีความเข้มแข็ง มีนโยบาย สนับสนุนงบประมาณเพื่อการท่องเที่ยวได้แก่รถราง (Tram) ศูนย์ช่วยเหลือ นักท่องเที่ยวจังหวัดสงขลาตั้งอยู่ในบริเวณศูนย์รวมหน่วยงานราชการ ได้แก่ หน่วยงานการปกครอง การศึกษา สามารถให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการ ได้มาก

จุดอ่อน (W: Weaknesses)

1. ด้านพื้นที่ (W1): มีอาณาบริเวณสถานที่จำกัด ทำให้เกิดความแออัดคับแคบ โดยเฉพาะในช่วงวันหยุดเทศกาล
2. ด้านการจัดการ (W2): การให้บริการของผู้ประกอบการมีลักษณะแบบ พื้นบ้านและในภาพรวมส่วนใหญ่ไม่ปรากฏว่าได้นำแนวคิดหลักการ จัดการสมัยใหม่มาใช้ในการบริการเท่าที่ควร และการตั้งราคาสินค้าบาง ประเภทไม่สามารถสะท้อนต้นทุนที่แท้จริง ทำให้ส่งผลกระทบต่อความ พึงพอใจของนักท่องเที่ยว
3. ด้านกิจกรรม (W3): ประชาชนในท้องถิ่นไม่ค่อยตระหนักให้ความสำคัญ กับการจัดกิจกรรมกระตุ้นการท่องเที่ยว และการเข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่ง ของกิจกรรมของคนในชุมชนมีจำนวนไม่สูงมาก

ตาราง 2 (ต่อ)

-
4. ด้านองค์กร (W4): ผู้ประกอบการเป็นผู้สูงวัย และไม่มีผู้สืบทอดกิจการ
อาคารมีสภาพเก่าแก่และทรุดโทรมตามเวลา
-

โอกาส (O: Opportunities)

1. ด้านพื้นที่ (O1): มีโอกาสที่ภาครัฐสนับสนุนทั้งงบประมาณและองค์ความรู้
ให้ผู้ประกอบการในพื้นที่
 2. ด้านการจัดการ (O2): องค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นมียุทธศาสตร์ที่ชัดเจนใน
การพัฒนาการเพื่อให้การจัดการของแหล่งท่องเที่ยวย่านเมืองเก่า จังหวัด
สงขลา เข้าสู่เมืองมรดกโลก (Songkhla: Towards World Heritage)
 3. ด้านกิจกรรม (O3): ภาครัฐและชุมชนมีความร่วมมือเข้มแข็งในการจัด
กิจกรรมการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง กระแสความนิยมการท่องเที่ยวเชิง
วัฒนธรรมเพิ่มสูงขึ้น และรัฐบาลมีโครงการส่งเสริมและสนับสนุนให้มี
การท่องเที่ยวภายในประเทศอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ โครงการเที่ยวป็นสุข
โครงการเที่ยวด้วยกัน
 4. องค์กร (O4): ผู้ประกอบการมีผลิตภัณฑ์ที่นักท่องเที่ยวชื่นชอบ สินค้ามี
เอกลักษณ์และมีอัตลักษณ์ของท้องถิ่นอย่างชัดเจน
-

อุปสรรค (T: Threats)

1. ด้านพื้นที่ (T1): ความหวาดกลัวของนักท่องเที่ยวจากสถานการณ์ความ
ไม่สงบของจังหวัดชายแดนใต้
 2. ด้านการจัดการ (T2): ปัจจุบันในยุค Thailand 4.0 มีการนำแพลตฟอร์ม
(Platforms)ด้านการท่องเที่ยวมาใช้เพิ่มมากขึ้น อาจส่งผลต่อผู้ประกอบการ
ส่วนใหญ่ที่เป็นผู้อาวุโส
 3. ด้านกิจกรรม (T3): มีการชะลอตัวจากภาวะทางเศรษฐกิจและการแพร่ระบาดของ
ของ COVID - 19
 4. ด้านองค์กร (T4): การทำงานในยุค Disruption องค์กรที่แรงงานมีข้อจำกัด
ในการใช้เทคโนโลยี อาจจะปรับตัวกับการนำเทคโนโลยีมาช่วยในการ
จัดการและมีการใช้ข้อมูลที่มีความเชื่อมโยงกันได้ทุกที่ทุกเวลา จึงเกิด
เป็นข้อจำกัดของผู้ประกอบการบางส่วนที่ไม่สามารถปรับตัวให้สอดคล้อง
ก้าวตามเทคโนโลยีได้ทันท่วงที
-

อภิปรายผลการวิจัย

จากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ย่านเมืองเก่า จังหวัดสงขลา ในภาพรวมอยู่ที่ระดับปานกลาง โดยที่นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจอยู่ที่ระดับมาก 2 ด้าน คือ ด้านพื้นที่จากการที่แหล่งท่องเที่ยวมีทรัพยากรสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและทางวัฒนธรรมที่สวยงาม และความสอดคล้องกับความต้องการของบุคคล (ของนักท่องเที่ยว) สอดคล้องกับการศึกษาของ Ratanasuwongchai (2011) โดยแหล่งท่องเที่ยวมีภาพวาดบนผนังอาคารที่แสดงอัตลักษณ์ของชุมชน เพื่อให้นักท่องเที่ยวถ่ายภาพและนักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจระดับมาก ในด้านความต้องการส่วนบุคคลจากการที่ได้เห็นวิถีชีวิตและบรรยากาศแปลกใหม่และไม่ซ้ำกับแหล่งอื่น โดยมีผลการวิเคราะห์ SWOT ที่สอดคล้องกัน ดังนี้ พบจุดแข็งด้านพื้นที่และด้านกิจกรรม ได้แก่ ความสวยงามของพื้นที่ ความสงบสุขในการจัดกิจกรรมร่วมกันของสามวัฒนธรรม การมีร่องรอยทางประวัติศาสตร์ของการตั้งถิ่นฐานที่สันติและยาวนาน มีความสะดวกในการเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวในทางตรงกันข้ามพบจุดอ่อนด้านการจัดการ ได้แก่ การตั้งราคาลิขสิทธิ์ความคับแคบแออัดของนักท่องเที่ยวในช่วงวันหยุดเทศกาล เนื่องจากข้อจำกัดของอาคาร พื้นที่ และผู้ประกอบการที่การส่วนใหญ่เป็นผู้สูงวัยจึงอาจส่งผลต่อความยั่งยืนในการสืบทอดกิจการ สำหรับองค์ประกอบของโอกาสในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่า จังหวัดสงขลา คือ ด้านองค์กร ได้แก่ มีผลิตภัณฑ์ที่มีเอกลักษณ์และเป็นอัตลักษณ์ของท้องถิ่น มีรสชาติอร่อยถูกใจนักท่องเที่ยว สอดคล้องกับการศึกษาของ Aewsiya (2014) ส่วนด้านการจัดการ และด้านอื่น ๆ ได้แก่ ความต้องการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเพิ่มสูงขึ้น หน่วยงานภาครัฐให้งบประมาณสนับสนุน เช่น การจัดโครงการให้องค์ความรู้กับผู้ประกอบการ สอดคล้องกับการศึกษาของ Tuntisearanee, Putsukee, Tepsongkorh, and Siriphanich (2017) ในทางตรงข้ามพบอุปสรรคในด้านแหล่งที่ตั้ง ได้แก่

สถานการณ์ความไม่สงบของจังหวัดชายแดนภาคใต้และภาวะเศรษฐกิจชะลอตัว สอดคล้องกับการศึกษาของ Yangprayong, Wattanapruk and Sungnoi (2021)

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

ระดับความพึงพอใจในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในภาพรวมอยู่ที่ระดับปานกลางและผลการวิเคราะห์ศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่า จังหวัดสงขลา พบจุดแข็งคือ ด้านพื้นที่ จากการที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมของสถานที่ และประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ แต่ในทางตรงกันข้ามพบจุดอ่อน ได้แก่ ด้านการจัดการของผู้ประกอบการที่มีการตั้งระดับราคาสินค้าและบริการที่ไม่สะท้อนต้นทุนการผลิตที่แท้จริงสำหรับโอกาส ได้แก่ ด้านการจัดการของภาครัฐระดับท้องถิ่นที่มียุทธศาสตร์เข้มแข็งและการให้งบประมาณสนับสนุนความนิยมในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐบาล เพื่อกระตุ้นการท่องเที่ยวระดับชุมชน ส่วนอุปสรรคที่พบคือ ด้านการจัดกิจกรรม จากการที่ภาวะเศรษฐกิจอยู่ในช่วงการชะลอตัวและการแพร่ระบาดของ COVID - 19 อาจเป็นอุปสรรคต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่า จังหวัดสงขลา

ข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ เจ้าหน้าที่ภาครัฐที่รับผิดชอบการท่องเที่ยว นักการเมืองท้องถิ่น นักการศึกษา ประชาชนคนท้องถิ่นที่พำนักอาศัยในชุมชน ธุรกิจโรงแรมและที่พัก ร้านอาหาร ธุรกิจจัดนำเที่ยว สมาคมการท่องเที่ยว หอการค้า เจ้าของร้านที่เกี่ยวข้อง นักอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น ผู้จัดการขนส่งท้องถิ่นทั้งที่เป็นของรัฐและเอกชน ผู้จัดการประชุมและสัมมนา และผู้บริหารหรือผู้ประกอบการท้องถิ่นที่เกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยว นำไปใช้ประกอบเป็นแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่า จังหวัดสงขลา ให้เหมาะสมกับศักยภาพการรองรับได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ได้แก่ การ

สร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างองค์กร และประชาชนในชุมชน โดยแบ่งประเด็นสำคัญได้เป็น 4 ด้าน คือ ด้านพื้นที่ ด้านการจัดการ ด้านกิจกรรม และด้านองค์กร ดังนี้

1. ด้านพื้นที่ย่านเมืองเก่า จังหวัดสงขลา มีข้อจำกัดด้านพื้นที่ควรดำเนินการจัดการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพด้านเส้นทางการจราจร ได้แก่ การมีสถานที่จอดรถเพียงพอให้นักท่องเที่ยว สามารถสัญจรได้สะดวก และมีความปลอดภัยเพิ่มสูงขึ้น

2. ด้านการจัดการ การส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนและผู้ประกอบการ มีความตระหนักถึงผลการประเมินจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของ แหล่งท่องเที่ยวที่กำลังเผชิญอยู่ และสนับสนุนรูปแบบการท่องเที่ยวเชิง วัฒนธรรมที่เป็นการบูรณาการสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและ ประชาชน โดยการส่งเสริมการสร้างองค์ความรู้ทันสมัยแก่ผู้ประกอบการ อย่างต่อเนื่อง เพื่อผู้ประกอบการในชุมชนสามารถนำไปปรับใช้ในการ บริหารจัดการธุรกิจ ได้แก่ รูปแบบการตลาดสมัยใหม่ ส่งเสริมการ โฆษณาประชาสัมพันธ์เชิงรุก การใช้สื่อสังคมออนไลน์หรือโซเชียล มีเดีย (Social Media) เพื่อให้เกิดการแพร่ขยายการท่องเที่ยวเชิง วัฒนธรรมเป็นวงกว้างและครอบคลุมกลุ่มนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและ ต่างประเทศ นอกจากนี้ ผู้ประกอบการอาจต้องตระหนักในการสร้าง ความพึงพอใจแก่นักท่องเที่ยวในประเด็นของสินค้าและบริการ ได้แก่ การตั้งราคาผลิตภัณฑ์ควรมีความสอดคล้องกับต้นทุนที่แท้จริงและการ มีอยู่อย่างยั่งยืนของผลิตภัณฑ์ที่สะท้อนอัตลักษณ์ชุมชน

3. ด้านกิจกรรม ควรสนับสนุนนโยบายเพื่อการโฆษณาประชาสัมพันธ์ ที่มีรูปแบบหลากหลาย และสร้างการรับรู้ของประชาชนในท้องถิ่นให้ เกิดการตระหนักถึงความสำคัญต่อการให้ความร่วมมือและเป็นส่วนหนึ่ง ของกิจกรรม เพื่อดำเนินโครงการกระตุ้นการท่องเที่ยว โดยที่การ โฆษณาประชาสัมพันธ์ดังกล่าวควรมีความครอบคลุมนักท่องเที่ยว ทุกกลุ่มและทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ประชาชนในชุมชน องค์กร

ภาครัฐ และภาคธุรกิจ

4. ด้านองค์กร ควรสนับสนุนนโยบายการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และประชาชนให้กว้างขวางมากขึ้น และครอบคลุมทุกภาคส่วน ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด สถาบันการศึกษา และชุมชน เพื่อสร้างแรงผลักดันและเกิดการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่า จังหวัดสงขลา ได้อย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพเพิ่มสูงขึ้น

ข้อจำกัดในการวิจัยคือ มาตรการที่กำหนดการจำกัดการเดินทาง (Travel Restrictions) จากภาครัฐ ทำให้เกิดเป็นข้อจำกัดในการเดินทางของนักท่องเที่ยวและประชาชน ส่งผลกับกระบวนการดำเนินการวิจัยและความครบถ้วนสมบูรณ์ของเนื้อหา สำหรับข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ได้แก่ การศึกษาเชิงคุณภาพ ควรมีการเพิ่มกระบวนการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ซึ่งเป็นการสนทนาที่สามารถอภิปรายตอบโต้อย่างอิสระระหว่างสมาชิกในกลุ่มที่เป็นผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ในประเด็นที่กำหนด เพื่อสามารถรับข้อมูลที่เฉพาะเจาะจงมากยิ่งขึ้น (Urwongse, 2019)

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้สำเร็จลงได้ด้วยดีจากนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามและผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุภรัตน์ เพชรสกุลวงศ์ นางสาวอรนิตย์ สาครินทร์ นางสาว Ayea (ลูกจ้างสัญญาชาติ เมียนมาร์) นางสาวธนธร ศิริคติธรรม นางเรไร จิระสุนทร นางสาวศิรินาฏ ชุมชาติ นางนิตยา ปฐมรัตน์ นางศศิประภา ดั่งฉุย นายสุทธิพงศ์ วงษ์บัวงาม นางรัชดา พรหมอ่อน นายจักรกฤษณ์ ภัทรนิตย์ ร้านอาหารกะพะห์ และร้านอาหารครัวสุตา (กะตะห์) คณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

References

- Kaewsiya, P. (2014). *Identity for tourism development Nang-ngarm Road Songkhla Province* (Master of Business Administration in Tourism Management Thesis). Prince of Songkla University.
- Prince of Songkla University. (2021). *Strategic plans and action plans in the develop potential tourism of Songkhla Province to increase tourists from Indonesia and South ASEAN member countries*. Retrieved October 4, 2021, from https://asean.psu.ac.th/Data/tourism/strategic_plan_songkhla.pdf
- Ratanasuwongchai, N. (2011). Cultural tourism development strategies. *Humanities Journal*, 18(1), 31-50.
- Songkhla Provincial Integrated Administrative Committee. (2016). *Songkhla development plan (2018-2021)*. Retrieved February 1, 2020, from https://www.songkhla.go.th/news_develop_plan
- Songkhla Provincial Integrated Administrative Committee. (2021) *Songkhla development plan (2018-2022)* (Review Edition 2021). Retrieved October 10, 2021, from https://www.songkhla.go.th/files/com_news_develop_plan/2020-07_1a959e630a5165d.pdf
- Sopajaree, C. (2021). *In-depth interview*. Retrieved October 10, 2021, from http://igoodmedia.net/@sudin/04_activity/case/research03.html
- Srisa-ard, B. (2013). *An introduction of research* (7th ed.). Bangkok: Chulalongkorn Publishing House.

- Tuntisearanee, S., Putsukee, T., Tepsongkorh, P., & Siriphanich, S. (2017). Cultural development of old town site in Songkhla municipality. *Politics Administration and Law*, 9(2), 361-400.
- Urwongse, K. (2019). Focus group discussion: Effective qualitative data collection technique. *STOU Education Journal*, 12(1), 17-30.
- Yangprayong, P. (2021). *Managerial economics*. Songkhla: Tame Print Publishing House.
- Yangprayong, P., Sungnoi, P., & Wattanapruk, H. (2019). *Guidelines for cultural tourism in Songkhla lake basin: Case study of Sating Phra Peninsula* (Research report). Songkhla: Songkhla Rajabhat University.
- Yangprayong, P., Wattanapruk, H., & Sungnoi, P. (2021). Potential factors of cultural tourism in Sathing Phra Peninsula, Songkhla. In *Proceeding of the 12th national and international academic conference*. (pp. 669-680). Bangkok: Suan Sunandha Rajabhat University.